

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U005412

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 08-10-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Іванісов Роман Валерійович

2. Roman Ivanisov

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: доктор філософії у галузі права

Дата захисту: 09-10-2026

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача: Управління справами Апарату Верховної Ради України

Код за ЄДРПОУ: 20064120

Місцезнаходження: вул. Грушевського, Київ, 01008, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Верховна Рада України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 17062

Повне найменування юридичної особи: Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова

Код за ЄДРПОУ: 14163438

Місцезнаходження: вул. Героїв Майдану, Хмельницький, Хмельницький р-н., 29000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Обласна рада

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова

Код за ЄДРПОУ: 14163438

Місцезнаходження: вул. Героїв Майдану, Хмельницький, Хмельницький р-н., 29000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Обласна рада

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.27.01

Тема дисертації:

1. Європеїзація цивільного законодавства України
2. Europeanization of Ukrainian civil legislation

Реферат/анотація:

1. Дисертацію присвячено аналізу теоретичних засад та правових механізмів європеїзації цивільного законодавства України в умовах його системної рекодифікації та євроінтеграційного курсу нашої держави на членство у Європейському Союзі. Актуальність теми зумовлена необхідністю системної трансформації вітчизняного приватноправового порядку відповідно до стандартів права ЄС (acquis ЄС). Обґрунтовано, що рекодифікація Цивільного кодексу України є визначальним майданчиком для проведення адаптації та подолання пострадянського приватноправового дуалізму цивільного та господарського законодавства. Орієнтація на засади європейського приватного права та модельні кодифікації, такі як Проект Загальної довідкової схеми (DCFR), Принципи європейського договірних права (PECL), Принципи європейського деліктного права (PETL) та Принципи UNIDROIT, дозволяє впровадити в український цивільний оборот новітні приватноправові інститути. Водночас європеїзація вимагає дотримання принципів правової

визначеності та верховенства права, що передбачає чіткість, прогнозованість та стабільність норм, а також адаптацію судової практики у дусі прецедентів Суду ЄС та ЄСПЛ. Доведено, що процес інтеграційного зближення вітчизняного приватного права з правопорядком ЄС є не лише технічним запозиченням нормативного масиву *acquis* ЄС, а глобальним, ціннісним, соціокультурним та інституційним процесом трансформації вітчизняного приватноправового порядку. Ця трансформація полягає в системному узгодженні інститутів і норм цивільного законодавства України до стандартів права ЄС, уніфікованих актів європейського «м'якого права», а також спільної європейської цивілістичної традиції (*ius commune*). Доведено, що принцип правової визначеності як невід'ємний структурний елемент верховенства права в ході європеїзації приватного права виступає як складна двокомпонентна система. Обґрунтовано доцільність офіційного нормативного закріплення принципу правової визначеності серед фундаментальних засад цивільного законодавства у ст. 3 ЦК України. Обґрунтовано доцільність нормативного виокремлення та закріплення принципу чесної ділової практики (у системній єдності з добросовісністю) та принципу доброзвичайності (*boni mores*) як самостійних засад цивільного законодавства України. Доведено, що легалізація принципу доброзвичайності замість застарілого конструкту «моральні засади суспільства» забезпечує термінологічну відповідність європейській традиції обмеження приватної автономії зовнішніми етичними рамками для захисту публічного порядку. Обґрунтовано напрями гармонізації вітчизняного договірної права з європейськими модельними кодифікаціями (DCFR, PECL, Принципи UNIDROIT). Доведено, що рекодифікація договірної права України повинна базуватися на відході від формально-текстуальних підходів на користь змістовної відповідності європейським стандартам, головним орієнтиром якої є принцип збереження договору. Науково обґрунтовано концептуальні засади реформування інститутів переддоговірних відносин та укладення договорів на засадах європейського досвіду. Для регулювання сучасного комерційного обороту обґрунтовано впровадження правил вирішення колізії стандартних умов. Запропоновано закріпити правило взаємного виключення суперечливих умов, згідно з яким договір є укладеним на узгоджених індивідуальних та подібних за змістом стандартних умовах, а суперечливі стандартні умови анулюються й замінюються диспозитивними нормами права. Обґрунтовано нормативне закріплення стандарту «належної професійної обачливості» боржника та розширення загального обов'язку співпраці сторін, за якого кредитор не має права займати пасивну очікувальну позицію з метою стягнення неустойки. Доведено, що в умовах збройного конфлікту принцип розумності вимагає надання пріоритету безпековим та гуманітарним факторам (збереження життя людей, захист майна від обстрілів) над економічною ефективністю. Визначено теоретичні та практичні засади європеїзації деліктного права та деліктних колізійних прив'язок у міжнародному приватному праві. Обґрунтовано перехід до об'єктивізації позадоговірної відповідальності (теорії ризику), зокрема у формі суворої відповідальності виробника за дефекти програмного забезпечення та систем штучного інтелекту. Сформульовано теоретико-правові засади солідарної відповідальності співзавдавачів шкоди у випадках альтернативної та невизначеної причинності. У колізійному праві обґрунтовано заміну прив'язки місця вчинення делікту на місце виникнення безпосередньої шкоди, а для деліктів у цифровій сфері – запровадження суб'єктно-центричного критерію центру інтересів потерпілого (місця його звичайного проживання). На основі сформульованих у роботі науково-теоретичних висновків розроблено та обґрунтовано конкретні пропозиції щодо внесення змін та доповнень до чинного законодавства України з метою його гармонізації із правом ЄС

2. The dissertation is devoted to the analysis of the theoretical foundations and legal mechanisms of the Europeanisation of Ukraine's civil legislation in the context of its systemic recodification and the state's European integration course toward membership in the European Union. The relevance of the topic stems from the need for a comprehensive transformation of the domestic private law order in line with EU law standards (*acquis communautaire*). The author substantiates that the recodification of the Civil Code of Ukraine serves as a decisive platform for conducting legal approximation and overcoming the post-Soviet private law dualism of civil and commercial legislation. Aligning with the principles of European private law and model codifications – such as the Draft Common Frame of Reference (DCFR), the Principles of European Contract Law (PECL), the Principles of European Tort Law (PETL), and the UNIDROIT Principles – enables the introduction of modern private law

concepts into Ukrainian legal transactions. Concurrently, Europeanisation requires adherence to the principles of legal certainty and the rule of law, ensuring the clarity, foreseeability, and stability of legal norms, alongside the alignment of judicial practice with the jurisprudence of the Court of Justice of the European Union and the European Court of Human Rights. The author demonstrates that the process of integrating domestic private law with the EU legal order is not merely a mechanical transposition of the *acquis* normative body, but a profound value-oriented, socio-cultural, and institutional transformation of the domestic private legal system. This transformation entails the systemic harmonization of the institutions and norms of Ukrainian civil legislation with EU legal standards, harmonized European soft law instruments, and the shared European civil law tradition (*jus commune*). The author substantiates that the principle of legal certainty, as an intrinsic element of the rule of law within the Europeanisation of private law, functions as a complex two-component system. The rationale for the formal statutory entrenchment of the principle of legal certainty among the fundamental principles of civil legislation in Article 3 of the Civil Code of Ukraine is established. The author substantiates the expediency of statutory separation and codification of the principle of fair dealing (in systemic unity with good faith) and the principle of *boni mores* as autonomous foundations of Ukrainian civil legislation. It is demonstrated that incorporating the principle of *boni mores* in place of the outdated concept of «moral foundations of society» ensures terminological consistency with the European tradition of delimiting private autonomy through external ethical boundaries to protect public policy (*ordre public*). The author identifies the key avenues for harmonizing domestic contract law with European model codifications (DCFR, PECL, UNIDROIT Principles). It is demonstrated that the recodification of Ukrainian contract law must move away from formalistic and textual approaches toward substantive compliance with European standards, with the principle of *favor contractus* serving as the primary benchmark. In the dissertation, the author substantiates the conceptual framework for reforming the institutions of pre-contractual relations and contract formation on the basis of European best practices. To regulate modern commercial transactions, the implementation of rules governing the battle of forms is substantiated. It is proposed to adopt the knock-out rule, pursuant to which a contract is concluded on the terms that are agreed in substance and common standard terms, whereas conflicting standard terms are excluded and replaced by default statutory provisions (*jus dispositivum*).

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Іванісов Р.В. Співвідношення категорій «європеїзація», «гармонізація», «адаптація» та «імплементація» у цивілістичній науці. Журнал східноєвропейського права. 2024. № 122. С. 124–133. URL : http://easternlaw.com.ua/wp-content/uploads/2024/05/ivanisov_122.pdf
- Іванісов Р.В. Вплив європейського приватного права та модельних кодифікаційних актів ЄС на національні правопорядки країн-членів ЄС та третіх країн. Журнал східноєвропейського права. 2024. № 127. С. 178–189. URL: http://easternlaw.com.ua/wp-content/uploads/2024/10/ivanisov_127.pdf
- Іванісов Р.В. Принцип правової визначеності як фундаментальна засада адаптація цивільного права України. Європейські перспективи. 2024. № 2. С. 469–475. URL: <https://ep.unesco-socio.in.ua/archive/2024-2/>
- Іванісов Р.В. Правова природа окремих принципів цивільного права в контексті наближення правопорядків України та ЄС. Наше право. 2025. № 3. С. 558–565. URL: <https://nashe-pravo.unesco->

socio.in.ua/archive/2025-3/

- Іванісов Р. Принцип добропорядності (boni mores) в оновленому цивільному законодавстві України. Collection of Scientific Papers with the Proceedings of the 9th International Scientific and Practical Conference «Modern Perspectives on Global Scientific Solutions» (August 24-26, 2026, Bergen, Norway). European Open Science Space. 2026. С. 133–135
- Іванісов Р.В. Вплив Acquis ЄС на формування приватного права країн Центральної та Східної Європи. Інтелектуальний ресурс сьогодення: наукові задачі, розвиток та запитання: збірник наукових праць з матеріалами VII Міжнародної наукової конференції, м. Дніпро, 28 серпня, 2026 р. / Міжнародний центр наукових досліджень. Вінниця: ТОВ «УКРЛОГОС Груп, 2026. С. 117–119

Наукова (науково-технічна) продукція: пропозиції до удосконалення національного законодавства

Соціально-економічна спрямованість: удосконалення національного законодавства

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0117U000105 0124U002539

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Черняк Олена Юріївна

2. Olena Y. Cherniak

Кваліфікація: к. ю. н., професор, 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5104-6648

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова

Код за ЄДРПОУ: 14163438

Місцезнаходження: вул. Героїв Майдану, Хмельницький, Хмельницький р-н., 29000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Обласна рада

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гринько Руслан Віталійович

2. Ruslan V. Hrynko

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна академія Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького

Код за ЄДРПОУ: 14321481

Місцезнаходження: вул. Шевченка, Хмельницький, Хмельницький р-н., 29000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лукасевич-Крутник Ірина Степанівна

2. Iryna S. Lukasevych-Krutnyk

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9557-7886

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Західноукраїнський національний університет

Код за ЄДРПОУ: 33680120

Місцезнаходження: вул. Львівська, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Анікіна Галина Володимирівна

2. Galina Anikina

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова

Код за ЄДРПОУ: 14163438

Місцезнаходження: вул. Героїв Майдану, Хмельницький, Хмельницький р-н., 29000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Обласна рада

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кірик Алла Юріївна
2. Alla Y. Kirk

Кваліфікація: д.філософ, доцент, 081

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова

Код за ЄДРПОУ: 14163438

Місцезнаходження: вул. Героїв Майдану, Хмельницький, Хмельницький р-н., 29000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Обласна рада

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Костяшкін Іван Олександрович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Костяшкін Іван Олександрович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Черняк Олена Юріївна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна